

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Dąbrowa Górnicza-dzielnice południowe

czas trwania: 5 godzin, typ: samochodowa, liczba miejsc: 9, stopień
trudności: bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Dzielnice południowe Dąbrowy Górniczej oferują wiele ciekawych miejsc, największą atrakcją, od której warto rozpocząć wycieczkę jest pustynia błędowska. Następnie odwiedzamy błędowski kościół, potem udajemy się do Okradzionowa, gdzie nad malowniczo wijącą się Białą Przemszą przycupnęły młyny wodne i XIX-wieczna kaplica. Kolejnym punktem naszej wycieczki są stare kościoły w Łęce i Łośniu oraz stawy i Las Bienia w tym ostatnim. Następnym punktem jest dzielnica Strzemieszyce Wielkie, gdzie zobaczymy neogotycką bazylikę Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz unikatowe w skali kraju wywierzyska. Ostatnim miejscem, które odwiedzamy jest dzielnica Ząbkowice. Tu zwiedzamy neogotycki kościół Zesłania Ducha Świętego, a następnie relaksujemy się w Parku Tysiąclecia jak i pobliskim Parku Brzozowym. Jeśli starczy nam czasu, możemy zwiedzić współczesny kościół św. Marii Magdaleny mieszczący się w części Ząbkowic zwanej Bielowizną, możemy w nim zobaczyć witrażową Drogę Krzyżową.

Trasa wycieczki jest niezwykle malownicza i piękna o każdej porze roku.

Program wycieczki

Dąbrowa Górnicza

Stary młyn wodny "Freya" z XIX w.

Na weekend warto zaplanować wycieczkę do Okradzionowa, obecnie dzielnicy Dąbrowy Górniczej. Atrakcją turystyczną jest tu stojący nad Białą Przemszą stary młyn wodny. Obiekt jest dobrze utrzymany i zadbane, znajduje się w rękach prywatnych, zwiedzanie jest zatem raczej niemożliwe. Można go jednak podziwiać z drogi. Widok jest piękny.

Młyn trafił w ręce rodziny Freyów jako posag ślubny. Założony prawdopodobnie już w połowie XIX wieku na jednej z odnóg rzeki Biała Przemsza w centrum Okradzionowa przy ulicy Białej Przemszy. Wiadomo że w XIX wieku istniała w tym miejscu osada młynarska. Dzisiejszy wygląd zabudowań najprawdopodobniej pochodzi z lat 20. XX wieku. W skład obiektu wchodzi zabudowania samego młyna, jak również budynek mieszkalny. O budynku mieszkalnym wiadomo, że powstał w 1926 roku. Koło młyńskie było napędzane siłą wody, którą wcześniej dla podniesienia siły, spiętrzano przy pomocy tamy. Z dokumentacji urzędu wodnego z roku 1936 wiadomo, że w tym roku zamontowane zostały dwie turbiny. Jedna napędzała młyn, a druga służyła do napędu tartaku.

Po II wojnie światowej zabudowania zostały upaństwowione. Ich zarządcą zostało gliwickie Rejonowe Przedsiębiorstwo Młynów Gospodarczych. Młyn dalej spełniał swoją rolę. W późniejszych latach, zarząd nad obiektem trafił w ręce Spółdzielni Rolniczej. Wówczas w zabudowaniach utworzono magazyny paszowe. W 1989 roku zabudowania zostały odzyskane przez prawowitych spadkobierców rodziny Freyów. Prowadzone są prace przywracające pierwotną postać dawnych zabudowań. Obecnie w budynkach pomłyńskich utworzono małą elektrownię wodną, wykorzystując starą tamę.

50°19'48"N 19°23'04"E | na mapie:A

Dąbrowa Górnicza

Kościół NMP Częstochowskiej (1904)

Jest to murowana świątynia z cegły i kamienia na planie krzyża wzniesiona w latach 1897-1904. W tym samym roku, po ukończeniu budowy, kościół został poświęcony. Obok niego znajduje się stalowa konstrukcja dzwonnicy z trzecim już kompletem dzwonów z 1959 r. Poprzednie dzwony padły łupem żołnierzy armii austriackiej w 1915 r., a potem niemieckiej podczas II wojny światowej. Tuż za murem kościelnym stoi drewniany budynek dawnej plebanii.

50°21'44"N 19°20'37"E | na mapie:B

Dąbrowa Górnicza

Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego

W Łośniu (dzielnica Dąbrowy Górniczej) stoi kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego z lat 1890-1910. W ołtarzu głównym umieszczono wizerunek Pana Jezusa Ukrzyżowanego z XVIII wieku, przeniesiony z drewnianej kaplicy stojącej wcześniej w tym miejscu.

50°21'01"N 19°20'02"E | na mapie:C

Dąbrowa Górnicza Bazylika Najświętszego Serca Pana Jezusa (1903-1910)

Neogotycki kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa (1903-1910), zaprojektowany, podobnie jak wiele zagłębiowskich świątyń, przez Stefana Pomian-Pomianowskiego.

50°18'37"N 19°17'19"E | na mapie:D

Dąbrowa Górnicza Park Tysiąclecia

Położony w dzielnicy Ząbkowice tuż obok kościoła Zesłania Ducha Świętego. Przez park przepływa ciek wodny, który szczególnie upodobały sobie ptaki wodne. W jego pobliżu znajduje się niewielki Park Brzozowy.

50°22'28"N 19°16'24"E | na mapie:E

Dąbrowa Górnicza

Pomnik przyrody „Wywierzyska w Strzemieszycach Wielkich”

Na terenie dzielnicy Dąbrowy Górniczej, Strzemieszyc Wielkich, znajduje się niezwykle źródło krystalicznie czystej wody w postaci wywierzyska. Źródło jest bardzo zasobne w wodę. Wypływa z niego strumień, który po kilku kilometrach wpada do Rakówki, a ta z kolei nieopodal łączy się z Bobrkiem. Wywierzysko zostało objęte ochroną ze względu na bogatą florę źródłiskową, rośliny występujące jedynie w krystalicznie czystych wodach wapniowo-magnezowych. Jest to również naturalne tarlisko pstrąga potokowego, nie spotykanego poza tym miejscem na terenie Wyżyny Śląskiej.

50°18'23"N 19°19'24"E | na mapie:F

Dąbrowa Górnicza Kościół Zesłania Ducha Świętego

Ten znajdujący się w dzielnicy Ząbkowice kościół powstał w latach 1905-14. Neogotyckie wnętrze zdoła figuratywna polichromia.

50°22'22"N 19°16'24"E | na mapie:G

Dąbrowa Górnicza Zbiornik wodny w Łośniu- wędkarski raj

Powstał w okresie budowy Huty Katowice. Otoczony jest asfaltowym poboczem, nie wolno tutaj biwakować ani kąpać się, a jedyną dozwoloną formą rozrywki jest wędkarstwo. Często odbywają się tu zawody wędkarskie. W pobliżu znajduje się obszar leśny zwany Lasem Bienia.

50°21'29"N 19°18'38"E | na mapie:H

Chechło Pustynia Błędowska

Jak diabeł, ładolód i drwale pustynię stworzyli

Do powstania suchej pustyni piaszczystej niezbędne jest równoczesne zaistnienie kilku warunków przyrodniczych, m.in. trwały niedostatek opadów i wody w glebie oraz wysokie temperatury. Ogólnie mówiąc, klimat europejski ma cechy przeciwne, co jednak nie przeszkodziło utworzeniu się w Polsce "największej pustyni kontynentu". Obecnie najciekawsza jest legenda, jaka się z nią wiąże.

Pewnego dnia diabeł zezłościł się widząc, że olkuscy górnicy coraz bardziej zapuszczają się w głąb ziemi w poszukiwaniu różnych kruszców, zbliżając się nieuchronnie do przedsięwzięcia otchłani piekielnych. Postanowił ukarać zuchwałych ludzi, zasypując złoża bałtyckim piaskiem. Gdy miał już wysypywać piasek do otworów kopalni, nieopatrznie zahaczył niesionym przez siebie workiem o kościelną wieżę. Cała zawartość rozsypała się po okolicy, tworząc nieprzebyty obszar wydm.

Naukowe wyjaśnienie powstania "polskiej Sahary" jest bardziej skomplikowane, ale równie interesujące. Jej historia zaczęła się 2,3 mln lat temu, gdy na porożciniany wówczas głębokimi dolinami obszar "wkroczył" kilkakrotnie lądolód. Za każdym razem, gdy lód topniał, pozostawiał tu coraz większe pokłady piasków i żwirów, które ostatecznie spowodowały zupełne zrównanie terenu. Przez wiele wieków pod względem geologicznym nie działo się tu nic istotnego, aż do momentu, gdy 10 tys. lat temu, w wyniku znacznego ocieplenia klimatu, na jałowej ziemi zaczęły wyrastać pierwsze rośliny. Po kilkunastu stuleciach region porastał już bór sosnowy, ale dynamiczny rozwój górnictwa i hutnictwa w Olkuszach spowodował całkowite wycięcie drzew.

W bardzo krótkim czasie огоłocone z wszelkiej roślinności obszary zaczęły ponownie przypominać pustynię, a wywiewany z nich piasek zasypywał okoliczne pola. Pod koniec XIX w. na powierzchni prawie 100 km² tworzyły się wydmy, występowały nawet burze piaskowe, a ludzie doświadczali typowo pustynnych zjawisk, takich jak fatamorgany i miraż! Wtedy to wybitny polski geograf Wacław Nałkowski, ojciec znanej pisarki Zofii, utworzył literacką nazwę "Pustynia Błędowska".

W XX w. polska pustynia była bardzo różnie wykorzystywana - służyła za plan filmu Faraon, była miejscem ćwiczeń słynnego oddziału Afrika Korps i NATO oraz dostarczała piasków do pobliskich kopalń Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. W połowie ubiegłego wieku większą część terenu zaorano i posadzono drzewa iglaste.

Obecnie jedynie 10 km² nie porastają lasy, a kilka lat temu z map fizycznogeograficznych oficjalnie usunięto nazwę Pustynia Błędowska! W dalszym ciągu pozostaje ona wielką atrakcją turystyczną i interesującym elementem krajobrazu, gdzie miłośnicy jazdy jeepem, wypraw konnych czy

rowerowych mogą przeżyć małe safari.

50°21'14"N 19°30'58"E | na mapie: I

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): tellmemore, WWAT, bastet78, tellmemore, KeepTalking, blackrosa

Trasa dodana przez: auste

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
wtorek 23 października 2018 14:34:28